

Nr 46

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag för budgetåret 1965/66 till Fångvårdsanstalterna: Avlöningar jämte i ämnet väckta motioner och om anordnande av en fångvårdsanstalt i Uppsala för studiebegåvade intagna.

(3:e avd.)

I propositionen nr 1 (bilaga 4, punkt E 3, s. 68—88 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för den 4 januari 1965) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att dels bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för fångvårdsanstalterna i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits, dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för fångvårdsanstalterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66, dels ock till Fångvårdsanstalterna: Avlöningar för samma budgetår anvisa ett förslagsanslag av 74 391 000 kr.

Vidare har Kungl. Maj:t i propositionen nr 62, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för den 5 mars 1965, föreslagit riksdagen att godkänna de riktlinjer, som i statsrådsprotokollet angivits för anordnande av en fångvårdsanstalt i Uppsala för studiebegåvade intagna.

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 416) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 515), har, såvitt nu är i fråga, hemställts att riksdagen måtte besluta att för budgetåret 1965/66 under anslaget till Fångvårdsanstalterna: Avlöningar anvisa

a) för räjongspsykologi i enlighet med kriminalvårdsstyrelsens äskanden medel för anställande av sex psykologer i Ae 25 och en biträdande psykolog i Ae 21;

b) för utbildning av tillsynspersonal ytterligare 65 000 kr. i stället för av departementschefen förordade 15 000 kr.; samt

c) i rymningsförebyggande syfte i enlighet med kriminalvårdsstyrelsens äskanden medel för fyra tjänster som bevakningsföreståndare i Ae 17, tre tjänster som uppsyningsman i Ae 11, 25 tjänster som vaktkonstapel i Ae 10 och sex tjänster som vårdare i Ae 10.

Beträffande motiveringen för yrkandena hänvisas till motionen II: 515.

Utskottet. Det i motionerna I: 416 och II: 515 framförda yrkandet om medel för anställande av psykologer innebär att en psykolog i Ae 25 tillföres varje anstaltsgrupp och att en tjänst som biträdande psykolog i Ae 21 inrättas vid Uppsalaanstalten.

Psykologtjänster i Ae 25 finns nu på Hall och på Roxtuna. Departementschefen föreslår att den nybildade inlandsgruppen utrustas med en till centralanstalten Kumla förlagd utredningsavdelning med tjänster för två psykologer i Ag 25 och en assistent i Ag 17.

På Uppsalaanstalten finns en tjänst som psykolog i Ae 21, avsedd för anlagsprövning av ungdomsfängelseklientelet. Departementschefen föreslår vidare att ett belopp av 15 000 kr. beräknas för utvidgad psykologisk anlagsprövning.

Enligt vad utskottet erfarit är deltidsanställda psykologer verksamma såsom ledare av gruppterapeutiskt arbete på olika anstalter intill en sammanlagd kostnad av 15 000 kr.

Utskottet har tidigare (SU 1964: 184, s. 3) framhållit angelägenheten av att den psykiatriska och psykologiska verksamheten utbygges och att rekryteringen av erforderlig personal stimuleras. Utskottet anser dock att erfarenheterna från Kumlaanstalten bör avvaktas innan de psykoterapeutiska resurserna på andra håll byggs ut. Med hänsyn även tagen till den aktuella bristen på kompetent personal och till omfattningen av föreliggande och av departementschefen föreslagna psykologiska behandlingsmöjligheter, finner sig utskottet icke kunna biträda motionsyrkandet i denna del.

I motionerna föreslås vidare att för utbildning av tillsynspersonal anvisas ytterligare 65 000 kr. i stället för den av departementschefen beräknade ökningen med 15 000 kr. I motionerna påpekas i detta sammanhang att ett stort antal vaktkonstaplar finns i tjänst utan specialutbildning för denna. Utskottet finner som föregående år (SU 1964: 2, s. 13) en fortsatt utvidgning av utbildningsverksamheten angelägen, men bedömer med hänsyn även till motiven för kriminalvårdsstyrelsens äskande i denna del den av departementschefen föreslagna medelsökningen som tillfredsställande. Utskottet avstyrker därför motionerna I: 416 och II: 515 även i denna del.

Motionerna, såvitt nu är i fråga, innefattar slutligen även yrkande om medel för 38 nya tjänster i rymningsförebyggande syfte. Departementschefens förslag i denna del innebär inrättande av 27 nya tjänster, varav elva inrättats som extra redan under löpande budgetår.

Utskottet finner som i tidigare utlåtande (SU 1964: 184, s. 3) rymningarna från statliga anstalter vara oroande och besvärliga att komma till rätta med. Departementschefens förslag såvitt avser rymningsförebyggande genom personalökning får dock enligt utskottets mening anses innebära en nu tillfredsställande avvägning, varför utskottet ej heller i denna del kan tillstyrka yrkandet i motionerna.

Vad departementschefen i övrigt anfört och föreslagit i vid statsverkspropositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet, har icke föranlett någon utskottets erinran.

Utskottet har ej heller funnit anledning till erinran mot departementschefens förslag att i Uppsala anordna en särskild anstalt om 20 platser för studiebegåvat fångvårdsklientel för att där försöksvis lämna undervisning enligt vad i statsrådsprotokollet angivits. Kostnaderna för löner samt för arvoden till lärare har beräknats till 170 000 kr. och bör enligt utskottets mening bestridas från förevarande anslag efter uppräknning därav.

Utskottet hemställer,

I. att riksdagen må godkänna de riktlinjer som i statsrådsprotokollet angivits för anordnande av en fångvårdsanstalt i Uppsala för studiebegåvade intagna;

II. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 416 och II: 515, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för fångvårdsanstalterna i enlighet med vad i statsrådsprotokollet föreslagits;

b) godkänna följande avlöningsstat för fångvårdsanstalterna, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	15 249 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 225 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	33 353 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	24 734 000
	Summa kr. 74 561 000

c) till *Fångvårdsanstalterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1965/66 på driftbudgeten under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 74 561 000 kr.

Stockholm den 2 april 1965

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström, Gillström, Boman, Birger Andersson, Fritz Persson, Axel Andersson, Virgin, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Söderberg, Per Jacobsson, Bertil Petersson, Kaijser, Sundin och Nils-Eric Gustafsson; samt

från andra kammaren: herrar Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Ståhl, Blidfors, Eliasson i Sundborn, Mellqvist, fröken Elmén, herrar Turesson, Bergman, Carbell, Gustafsson i Skellefteå, Fagerlund, fru Holmberg, herrar Nordstrandh och Nilsson i Tvärålund.

Reservation

av herrar *Boman, Axel Andersson, Per Jacobsson, Ståhl*, fröken *Elmén* och herr *Gustafsson* i Skellefteå, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 416 och II: 515, såvitt nu är i fråga, och att därför

dels det avsnitt i utskottets yttrande på s. 2, som börjar med »Utskottet har» och slutar med »i motionerna», bort ha följande lydelse:

»Utskottet har tidigare (SU 1964: 184, s. 3) framhållit angelägenheten av att den psykiatriska och psykologiska verksamheten utbygges och att rekryteringen av erforderlig personal stimuleras. Det är väsentligt att det vid anstalterna finns tillgång till personal med sådan skolning och sakkunskap att en såvitt möjligt fullständig utredning kan göras av varje intagens personliga förhållanden och förutsättningar av beskaffenhet att läggas till grund för behandlingsplaneringen. Utskottet tillstyrker därför det i motionerna I: 416 och II: 515 framställda yrkandet att för räjongpsykologi varje anstaltsgrupp tillföres en psykolog i Ae 25 samt att en tjänst som biträdande psykolog i Ae 21 inrättas vid Uppsalaanstalten.

I motionerna föreslås vidare att för utbildning av personal anvisas ytterligare 65 000 kr. d. v. s. en ökning med 50 000 kr. utöver den av departementschefen föreslagna, 15 000 kr.

Utskottet finner liksom tidigare att en utvidgad personalutbildning är angelägen och vill i detta sammanhang särskilt understryka att ett stort antal vaktkonstaplar finns i tjänst utan erforderlig utbildning för denna. Utskottet tillstyrker därför motionsyrkandet härvidlag.

Rymningarna från statliga anstalter är oroande och besvärliga att komma till rätta med. För att i möjligaste mån förhindra rymningar måste man enligt utskottets mening tillse att erforderlig bevakningspersonal finnes. Den av motionärerna i enlighet med kriminalvårdsstyrelsens äskanden föreslagna utökningen av bevakningspersonalen med fyra tjänster som bevakningsföreståndare, tre tjänster som uppsyningsman i Ae 11, 25 tjänster som vaktkonstapel i Ae 10 och sex tjänster som vårdare i Ae 10 kan enligt utskottet på ett verksamt sätt bidra till ökad rymnings säkerhet. Utskottet biträder därför motionsyrkandet i denna del.»

dels ock utskottets hemställan under II. bort ha följande lydelse:

»II. att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 416 och II: 515, såvitt nu är i fråga,

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för fångvårdsanstalterna i enlighet med vad utskottet föreslagit;

b) godkänna följande avlöningsstat för fångvårdsanstalterna att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1965/66:

Avlöningsstat

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	15 249 000
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	1 225 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i>	33 908 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	24 734 000

Summa kr. 75 116 000

c) till *Fångvårdsanstalterna*: *Avlöningar* för budgetåret 1965/66 på driftbudgeten under andra huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 75 116 000 kr.»